

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш
вазирлигининг 2025 йил
23-июн даги 180-сонли
буйруғига илова

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
ТИББИЁТ ХОДИМЛАРИНИНГ КАСБИЙ МАЛАКАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МАРКАЗИ
РЕСПУБЛИКА ПЕРИНАТАЛ МАРКАЗИ

“ ЯНГИ ТУҒИЛГАН ЧАҚАЛОҚЛАРДА ШОК ”
НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТИ

ТОШКЕНТ 2025

«ТАСДИКЛАЙМАН»
Тиббиёт ходимларнинг касбий
малакасини ривожлантириш
маркази директори
Ж.А. Акилов

“ ” 2025 йил

«ТАСДИКЛАЙМАН»
Республика перинатал
маркази директори
Н.А. Уринбаева

2025 йил

**“ЯНГИ ТУҒИЛГАН ЧАҚАЛОҚЛАРДА ШОК”
НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТИ**

Янги туғилган чақалоқларда шок

(нозология номи)

НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТИ

МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТ НОЗОЛОГИЯСИНИНГ НОМИ (КОДИ), ТАШХИСЛАШ ВА ДАВОЛАШГА ЖАЛБ ЭТИЛАДИГАН МУТАХАССИСЛАР НОМИ

ХКТ-10/11 бўйича кодланиши:	Нозологик номланиши: Янги туғилган чақалоқларда шок	Нозология бўйича амбулатория шароитида ташхислаш ва даволаш учун жалб этиладиган мутахассислар		Нозология бўйича стационар шароитида ташхислаш ва даволаш учун жалб этиладиган мутахассислар	
		Асосий назорат қилувчи мутахассис	Қўшимча жалб этиладиган мутахассислар	Асосий назорат қилувчи мутахассис	Қўшимча жалб этиладиган мутахассислар
R 57	Шок			Туғруқ бўлими, неонатал реанимация ва интенсив терапия бўлими, неонатал патология бўлими неонатологи	1. Кардиолог 2. Неонатал хирург 3. Невролог 4. Нефролог
R 57.0	Кардиоген шок				
R 57.1	Гиповолемик шок				
R 57.2	Септик или дистрибутив шок				
R 57.8	Шокнинг бошқа турлари				

R 57.9	Шок аниқланмаган тури				

*стандартни тўлдириш жараёнида нозология, унинг катталар, хомиладорлар, болалар ва қарияларда кечуви ҳамда нозология бўйича касалликни даври хусусиятидан келиб чиқиш талаб этилади. Шунингдек, нозология га тўғри келмайдиган жадвалларни тўлдириш тавсия қилинмайди. (Мисол учун, жаррохлик амалиёти нозологиясида ўтказилмаса (ЖАРРОҲЛИК АМАЛИЁТИ) жадвали тўлдирилмайди ёки нозологияда паллиатив даво кўзда тутилмаса (ПАЛЛИАТИВ ДАВО) жадвали тўлдирилмайди

**НОЗОЛОГИЯ БЎЙИЧА РЕЖАЛИ ТАШХИСЛАШ, ДАВОЛАШ, РЕАБИЛИТАЦИЯ ва ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ
ТАДБИРЛАРИ**

Диагностик тадбирлар	Тиббий хизматлар номи	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Хизмат кўрсатиш ёки текширувни ўтказиш минимал сони	Даволаш муддати
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
		ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Асосий мутахассис неонатолог/ реаниматолог	1. Беморнинг аҳволини клиник баҳолаш			+	+	+	Вазиятга кўра	1-3 кун
	2. Керакли диагностика усуллари ва лаборатория текширувларни танлаш			+	+	+	Ҳар кун	
	3. Ташхисни тасдиқлаш			+	+	+	1	
	4. Миллий протокол асосида даволаш тактикасини танлаш			+	+	+	Ҳар кун	
	5. Консултациялар ўтказиш учун мутахассисларни чақириш			+	+	+	Зарурат бўлганда	
	6. Доимий кузатув ва даво чораларини кўриш			+	+	+	Ҳар кун	
	7. Ота-оналарга профилактика, танланган даволаш тактикаси ва боланинг			+	+	+	Ҳар кун	

	аҳволи тўғрисида маълумот бериш.							
--	----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

Изоҳ:

Мутахассис (қўшимча) Кардиолог	1. Беморнинг аҳволини клиник баҳолаш			+	+	+	1		
	Невролог	2. Беморнинг аҳволини клиник баҳолаш			+	+	+	1	
	Болалар/неонатал хирург	3. Беморнинг аҳволини клиник баҳолаш ва обструктив шокда шошилиш ёрдам			+	+	+	1	
		Нефролог	4. Беморнинг аҳволини клиник баҳолаш			+	+	+	1

Изоҳ:

- Зарурат бўлганда тор мутахассислар кўриги ортиши мумкин.
- Кардиолог ёки кардиохирург кардиоген шокка шубҳа қилинган тақдирда
- Хирург- пневмотракс, гидроторакс, гидроперикард

Асосий лаборатор текширувлар	1. Умумий қон таҳлили			+	+	+	1	
	2. Қон гуруҳи ва резус омилини аниқлаш			+	+	+	1	
	3. С реактив оқсил			+	+	+	1	
	4. Қон			+	+	+	1	

	кенгайтирилган биохимик тахлили							
	5. Қонда глюкоза миқдори			+	+	+	3	
	6. Қонда прокальцитонин миқдори			+	+	+	1	
	7. Қонда IL6 миқдори			+	+	+	1	
	8. Қон газлари ва электролитлар (КЩС)			+	+	+	4	
	9. Коагулограмма			+	+	+	1	
	11. Умумий сийдик тахлили			+	+	+	1	

Изох:

1. Барча тахлилларнинг минимал сони келтирилган, оғир ҳолатда текширувлар вазиятга кўра сони ортади.
2. Қондаги прокальцитонин ва IL6 миқдоринин аниқлаш ҳамда КЩС тахлили ўтказилиши ДПМнинг моддий техник таъминотига боғлиқ.

Қўшимча лаборатор текширувлар	1. ПЦР ВПГ			+	+	+	1	
	2. АБТ бошлашдан олдин гемокультура			+	+	+	1	

	3. Люмбал суюқлик тахлили			+	+	+	1	
	4. Клейхауэра Бетке тахлили			+	+	+	1	

Изоҳ:

1. ПЦР ВПГ (герпес)га шубҳа бўлганда.

2. Мия ичи суюқлигини олиш мақсадида люмбал пункция қилиш кўрсатма бўлганда, бола учун хавфсиз бўлса (боланинг аҳволи имкон берса ва малакали мутахассис мавжуд бўлса) тавсия қилинади.

3. Клейхауэра-Бетке тахлили фето-она қон кетишида шубҳа бўлганда ўтказилади, гиповолемик шокни сабаби бўлиши мумкин

Асосий инструментал текширувлар	1. Чақалоқлар кўкрак қафаси ва қорин бўшлиғи обзор рентгенограммаси			+	+	+	1	
	3.Нейросонография			+	+	+	1	
	4.ЭКГ			+	+	+	1	
	4.ЭхоКГ			+	+	+	1	
	5. Чақалоқ қорин бўшлиғи аъзолари УТТСи			+	+	+	1	
	6. Чақалоқ ўпкаси УТТСи			+	+	+	1	
	7. Чақалоқ буйрак ва			+	+	+	1	

	сийдик чиқарув йўллари УТТси								
Изоҳ: Юқорида келтирилган инструментал текширувларни ўтказиш тиббий муассасада мутахассиснинг мавжудлиги ва жиҳозланганлигига боғлиқ									
2. ЭхоКГ – инотроплар қўлланилганда сони ортиши мумкин									
Қўшимча инструментал текширувлар									
Изоҳ: Келтирилган инструментал текширувни ўтказиш тиббий муассасада мутахассиснинг мавжудлиги ва жиҳозланганлигига боғлиқ									
*СТАЦИОНАР ДАВОГА КЎРСАТМА: (бу ерга амбулатор даво жараёнида пайдо бўладиган стационар давога кўрсатмалар ёзилади)									
Диагностик тадбирлар	Тиббий хизматлар номи	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Хизмат кўрсатиш ёки текширувни ўтказиш минимал сони	Даволаш муддати	
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам					
		ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари			
Бошқа турдаги текширувлар	1.								
	2.								
	...								
Изоҳ: (кўрсатмага мувофиқ)									

(МЕДИКАМЕНТОЗ ДАВО)

Даволаш тадбирлари (асосий медикаментоз даво)		Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Дофамин	1–4 мкг/кг/мин (Дофаминергик рецепторлар (1 ва 2))			+	+	+	1 амп	Кўрсатмага биноан

	4–10 мкг/кг/мин (α -рецепторлар) 11–20 мкг/кг/мин (β -рецепторлар)							
Добутамин	5–20 мкг/кг/мин (β 1 ва β 2 Рецепторлар, баъзилари α - рецепторларга таъсир қилиши мумкин)			+	+	+	1 амп	Кўрсатмага биноан
Эпинефрин (адреналин)	0,02–0,3 мкг/кг/мин (α 1- рецепторлар) 0,3–1 мкг/кг/мин (β 1 ва β 2 рецепторлари)			+	+	+	1 амп	Кўрсатмага биноан
Норэпинефрин (нор- адреналин)	0,1–1 мкг/кг/мин (α 1 ва α 2 рецепторлари)			+	+	+	1 амп	Кўрсатмага биноан
Вазопрессин	0,018–0,12 Ед/кг/с (вазопрессин 1 рецепторлари)			+	+	+	1 амп	Кўрсатмага биноан
Милринон	Болюс усулида 50–75 мкг/кг/мин, кейин 0,25–0,75 мкг/кг/мин.			+	+	+	1 амп	Кўрсатмага биноан
Левосимендан	Болюс усулида 6–24 мкг/кг/мин, кейин 0,1–0,4 мкг/кг/мин.			+	+	+	1 фл	Кўрсатмага биноан
Гидрокортизон	1–2,5 мг/кг; 4–6 соатда			+	+	+	1 амп	Кўрсатмага биноан
дексаметазон	0,5 мг/кг; 2–6 соатда,			+	+	+	1 амп	Кўрсатмага биноан
Простогландин Е 1	0,01 мкг/кг бир дақиқада , в/и			+	+	+		Кўрсатмага

							1 амп	биноан
Натрий хлор 0,9% -250мл	В/и – инфузион даво			+	+	+	1фл	Кўрсатмага биноан
Глюкоза 10% 100,0	В/и – инфузион даво			+	+	+	1-2фл	Кўрсатмага биноан
Гепарин 5000 ЕД/мл	В/и – инфузион даво			+	+	+	1амп	Кўрсатмага биноан
Кальций глюконат 10%-10,0	В/и – инфузион даво			+	+	+	1-2амп	Кўрсатмага биноан
Калий хлорид 4%-10,0	В/и – инфузион даво			+	+	+	1-2амп	Кўрсатмага биноан
Магний сульфат 25%-5,0	В/и – инфузион даво			+	+	+	1амп	Кўрсатмага биноан
NaHCO3	В/и, формулага кўра коррекция			+	+	+	1фл	Кўрсатмага биноан
Янги музлатилган плазма	15мл/кг в/и			+	+	+	1доза	Кўрсатмага биноан
Эритроцитар масса	15-20мл/кг в/и			+	+	+	1 доза	Кўрсатмага биноан
Фуросемид	1-2мг/кг/сут, в/и			+	+	+	1амп	Кўрсатмага биноан

Изоҳ:

1. Юқорида келтирилган дорилар чақалоқнинг клиник ҳолатидан келиб чиқиб буюрилади.
1. Септик шокда антибактериал даво буюрилади. («Янги туғилган чақалоқларда бактериал сепсис» протоколига қаранг)
2. Инфузион даво ва электролитлар коррекциясини ҳисоблаш чақалоқнинг туғилгандаги вазнига боғлиқ

Даволаш тадбирлари (қўшимча медикаментоз даво)		Даволаш тадбирлари (қўшимча медикаментоз даво)					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
		ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт	Республика даражасидаги тиббиёт		
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган)	Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган)							

номи	номи				муассасалари	муассасалари		
Изоҳ:								

(ШОШИЛИНЧ ОПЕРАЦИЯ)

Даволаш тадбирлари (оператив даво)	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
Жарроҳлик амалиёти/аралашув/муолажа номи					
1. Торакоцентез, плевра бўшлиғини дренирлаш			+	+	+
2. Лапароцентез, қорин бўшлиғини дренирлаш			+	+	+
3. Перикард пункцияси			+	+	+
4. Люмбал пункция			+	+	+
5. Марказий вена катетеризацияси			+	+	+
Изоҳ: (бу ерга жарроҳлик амалиёти/аралашув/муолажани ўтказиш учун кўрсатма келтирилади)					

(ДАВОЛОВЧИ ОВҚАТЛАНИШ/ПАРҲЕЗ)

Овқатланиш тартиби	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
Парҳез столи ва унинг давомийлиги					

--	--	--	--	--	--

НОЗОЛОГИЯ БЎЙИЧА ТЕЗ ВА ШОШИЛЧ ТИББИЙ ЁРДАМ КЎРСАТИШ ҲОЛАТЛАРДА

Диагностик тадбирлар	Тиббий хизматлар номи	Тез ва шошилч тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Хизмат кўрсатиш ёки текширувни ўтказиш минимал сони	Даволаш муддати
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
		ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошилч ёрдам маркази	Вилоят шошилч тез тиббий ёрдам ИИАТМ филиали	Республика шошилч ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази		
Асосий мутахассис (шифокор) маслаҳати	1.							
	2.							
	...							
Изоҳ:								
Мутахассис (шифокор) маслаҳати (қўшимча)	1.							
	2.							
	...							
Изоҳ: (кўрсатмага мувофиқ)								
Асосий лаборатор текширувлар	1.							
	2.							
	...							
Изоҳ:								
Қўшимча лаборатор текширувлар	1.							
	2.							
	...							
Изоҳ: (кўрсатмага мувофиқ)								
Асосий	1.							

1.								
2.								
...								
Изоҳ:								
Даволаш тадбирлари (қўшимча медикаментоз даво)		Тез ва шошинч тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошинч ёрдам маркази	Вилоят шошинч тез тиббий ёрдам ИИАТМ филиали	Республика шошинч ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази		
1.	1.							
2.	2.							
...	...							
Изоҳ: (кўрсатмага мувофиқ)								

(ТЕЗ ВА ШОШИЛНЧ ЖАРРОҲЛИК АМАЛИЁТИ)

Даволаш тадбирлари (оператив даво)		Тез ва шошинч тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*		
Жарроҳлик амалиёти/аралашув/муолажа номи		ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошинч ёрдам маркази	Вилоят шошинч тез тиббий ёрдам ИИАТМ филиали	Республика шошинч ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази
1.						
2.						
...						
Изоҳ: (бу ерга жарроҳлик амалиёти/аралашув/муолажани ўтказиш учун кўрсатма келтирилади)						

(ДАВОЛОВЧИ ОВҚАТЛАНИШ/ПАРҲЕЗ)

Овқатланиш тартиби	Тез ва шошинч тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*		
Парҳез столи ва унинг давомийлиги	ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошинч ёрдам маркази	Вилоят шошинч тез тиббий ёрдам ИИАТМ филиали	Республика шошинч ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази
1.					

Изоҳ: (Стационардан чиқишга кўрсатма/ режали шифохонага ўтказишга кўрсатма тўлиқ ёзилиши керак)

(ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ)

(СОҒЛОМ КОНТИНГЕНТ ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯСИ/”Д” НАЗОРАТГА ОЛИНГАН БЕМОР ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯСИ)

Диспансеризация тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	ОШП/ОП	КТМП	Тадбирлар минимал сони	Диспансер назорати муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1.				
	2.				
	...				
Изоҳ:					
Лаборатор текширувлар	1.				
	2.				
	...				
Изоҳ:					
Инструментал текширувлар	1.				

	2.				
	...				

Изоҳ:

(БИРЛАМЧИ, ИККИЛАМЧИ ВА УЧЛАМЧИ ПРОФИЛАКТИКА/ СКРИНИНГ)

Профилактика тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	ОШП/ОП	КТМП	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1.				
	2.				
	...				

Изоҳ:

Лаборатор текширувлар	1.				
	2.				
	...				

Изоҳ:

Инструментал текширувлар	1.				
	2.				
	...				

Изоҳ:

Профилактика усуллар	1.				
	2.				
	...				

Изоҳ:

Даволаш тадбирлари (номедикаментоз даво)		ОШП/ОП	КТМП	Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
Профилактик фито/дори воситаларининг (халқаро патентланмаган) номи	Профилактик фито/дори воситалари дозировкаси ва қўлланилиши				
1.					
2.					

...					
Изоҳ:					

(РЕАБИЛИТАЦИЯ)

Реабилитация тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	Уй шароитида	ОШП/ОП / КТМП	Стационар шароитида	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1.					
	2.					
	...					
Изоҳ:						
Лаборатор текширувлар	1.					
	2.					
	...					
Изоҳ:						
Инструментал текширувлар	1.					
	2.					
	...					
Изоҳ:						
*Бу ерга нозология бўйича беморларни уй/поликлиникв/стационар шароитида ўтказилиши керак бўлган реабилитацияга кўрсатмалар киритилиши керак						
Реабилитацион усуллар	1.					
	2.					
	...					
Изоҳ:						
Даволаш тадбирлари (медикаментоз даво)		Уй шароитида	ОШП/ОП / КТМП	Стационар шароитида	Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши					
1.						

2.						
...						
Изоҳ:						

(ПАЛЛИАТИВ ДАВО)

Паллиатив тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	Уй шароитида	ОШП/ОП / КТМП	Стационар шароитида	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1.					
	2.					
	...					

Изоҳ:

Лаборатор текширувлар	1.					
	2.					
	...					

Изоҳ:

Инструментал текширувлар	1.					
	2.					
	...					

Изоҳ:

***Бу ерга нозология бўйича беморларни уй/поликлиникв/стационар шароитида ўтказилиши керак бўлган паллиатив давога кўрсатмалар киритилиши керак**

Паллиатив даво усуллар	1.					
	2.					
	...					

Изоҳ:

Даволаш тадбирлари (медикаментоз/номедикаментоз даво)		Уй шароитида	ОШП/ОП / КТМП	Стационар шароитида	Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
Дори-воситаси/фито-препаратнинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситаси/фито-препаратнинг дозировкаси ва қўлланилиши					

1.						
2.						
...						
Изоҳ:						